

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	18 Tachwedd 2015
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Julian Thompson-Hill / Alan Smith, Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio
Awdur yr Adroddiad:	Liz Grieve, Rheolwr Tîm Cynllunio Strategol
Teitl:	Adolygiad o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, Hydref 2015

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Rheoli Risg Gorfforaethol, gan gynnwys diwygiad Hydref 2015 i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Mae'r adroddiad yn crynhoi sut y mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael ei monitro a'i rheoli ac felly'n cynrychioli adroddiad blynyddol er mwyn i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ystyried sut y rheolir Risg Gorfforaethol yn yr Awdurdod.
- 2.2 Cytunwyd ar fersiwn ddiweddaraf ffurfiol o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yng nghyfarfod Briffio'r Cabinet ym mis Hydref 2015 a bydd yn cael ei chyflwyno i'w hystyried gan y Pwyllgor Archwilio Perfformiad ar 10 Rhagfyr 2015.
- 2.3 Mae'r adroddiad hefyd yn hysbysu'r pwyllgor ynglŷn â'r adolygiad o fethodoleg rheoli Risg Gorfforaethol yn sgil Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol.

3. Beth yw'r argymhellion?

- 3.1 Bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn nodi sut y rheolir Risg Gorfforaethol yn yr Awdurdod a chyflwyno unrhyw sylwadau ynglŷn â'r broses.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn galluogi'r cyngor i reoli'r tebygolrwydd ac effaith y risgiau mae'n eu hwynebu drwy werthuso effaith unrhyw weithredoedd cyfredol i liniaru risg, a chofnodi dyddiadau cau a chyfrifoldebau ar gyfer gweithredoedd pellach er mwyn sicrhau rheolaeth well.
- 4.2 Y Tîm Gweithredu Corfforaethol sydd wedi datblygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, a nhw sy'n berchen arni. Mae'r broses ar gyfer adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol fel a ganlyn:
- Anogir gwasanaethau i adolygu eu cofrestr risg ddwywaith y flwyddyn (yn unol â methodoleg Rheoli Risg Gorfforaethol) cyn bob adolygiad o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol, a hefyd cyn eu cyfarfodydd Herio Perfformiad

Gwasanaethau. Bydd unrhyw faterion neu ymholiadau yn cael eu trafod yn y cyfarfodydd Herio Perfformiad Gwasanaethau.

- Mae'r Tîm Cynllunio Strategol yn dadansoddi holl gofrestrau risg y gwasanaethau i ganfod risgiau sy'n arwyddocaol yn gorfforaethol neu unrhyw themâu risg sy'n ymddangos ar draws y gwasanaethau.
- Mae'r diweddariadau am risgiau corfforaethol cyfredol yn cael eu casglu gan berchnogion y risg, a bydd diweddariadau am weithredoedd i liniaru yn cael eu casglu gan y rhai sy'n cyflawni'r gweithredoedd.
- Cynhelir cyfarfodydd unigol gyda'r Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr i drafod y risgiau y maent yn gyfrifol amdanynt. Rhoddir ystyriaeth a yw'r risg yn parhau, a yw'r sgôr yn gywir, ac a oes angen cynnwys unrhyw risgiau newydd o dan eu hawdurdodaeth.

4.3 Mae'r Tîm Gweithredu Corfforaethol a'r Cabinet yn adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn ffurfiol ddwywaith y flwyddyn. Ond, bydd unrhyw risgiau newydd neu risgiau cynyddol yn cael eu hadrodd i'r Tîm Gweithredu Corfforaethol (drwy'r Tîm Cynllunio Strategol) pan fyddant yn cael eu canfod. Yna bydd y Tîm Gweithredu Corfforaethol yn penderfynu a ddylid cynnwys y risg yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol.

4.4 Yn dilyn adolygiad ffurfiol y Gofrestr Risg Gorfforaethol (ddwywaith y flwyddyn), mae'r ddogfen sydd wedi'i hadolygu yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio Perfformiad. Gweler Atodiad 1a 2 ar gyfer y dogfennau diweddaraf a gwybodaeth gefndir a gyflwynwyd i gyfarfod Briffio'r Cabinet ym mis Hydref.

4.5 Bydd y gweithredoedd a nodir er mwyn delio â risgiau corfforaethol yn cael eu cynnwys mewn Cynlluniau Gwasanaethau (lle bo'n addas), sy'n galluogi Aelodau Archwilio Perfformiad i fonitro'r cynnydd. Dylid amlygu unrhyw faterion perfformiad mewn perthynas â darparu'r digwyddiadau fel rhan o broses Herio Perfformiad Gwasanaethau.

4.6 Mae Archwilio Mewnol y cyngor yn darparu sicrwydd annibynnol ar effeithiolrwydd dulliau rheoli mewnol a'r dulliau sydd wedi'u gosod er mwyn lliniaru risgiau yn y cyngor. Mae hefyd yn cynnig her annibynnol i sicrhau bod egwyddorion a gofynion rheoli risg yn cael eu defnyddio'n gyson ym mhob rhan o'r cyngor. Mae Gwasanaethau Archwilio Mewnol hefyd yn defnyddio gwybodaeth o'n cofrestrau risg gwasanaethau a chorfforaethol er mwyn penderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol.

4.7 Mae Deddf Lles Cenedlaethau'r dyfodol yn ei gwneud yn ofynnol ein bod yn ystyried ein gwaith gan ddefnyddio pum egwyddor datblygu cynaliadwy, a bydd angen adolygu'r modd y byddwn yn ystyried a rheoli risg yn unol â'r ddeddfwriaeth newydd. Bydd yr adolygiad yn cael ei gynnal fel rhan o weithrediad y Ddeddf newydd sy'n dod i rym ym mis Ebrill 2016, a bydd yr aelodau'n cyfrannu'n llawn at hyn.

5 Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Pwrpas y Gofrestr Risg Gorfforaethol yw adnabod digwyddiadau posibl yn y dyfodol all gael effaith niweidiol ar allu'r cyngor i gyflawni'r amcanion, gan gynnwys y blaenoriaethau corfforaethol. Mae'r rheolyddion a'r gweithredoedd yn angenrheidiol ar gyfer cyflawni'r blaenoriaethau corfforaethol.

6 Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae cost datblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael eu cynnwys yn y cyllidebau cyfredol.

7 Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AEC wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

7.1 Mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn dogfennu risgiau sydd wedi'u canfod, a'r gweithredoedd lliniaru cyfredol ac arfaethedig. Nid yw'r broses o ddatblygu ac adolygu'r ddogfen yn ei hun yn cael effaith uniongyrchol ar unrhyw berson gyda rhinweddau wedi'u diogelu. Ond, dylid asesu effaith ar gydraddoldeb ar unrhyw broses, strategaeth neu bolisi newydd sy'n cael eu ffurfio o ganlyniad i weithred lliniaru, ar lefel darparu gwasanaeth.

8 Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

8.1 Mae manylion y broses ymgynghori i adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi'u cynnwys ym mharagraff 4.2.

8.2 Bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio ym mis Rhagfyr i gyflwyno sut y gallai Archwilio ymgorffori gofynion Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol yn eu gwaith. Bydd adolygiad o reoli risg yn cael ei gynnwys yn y drafodaeth hon.

9 Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r broses sydd wedi'i hamlinellu yn yr adroddiad hwn i ddatblygu, monitro ac adolygu'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

10 Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Y prif risg yn berthnasol â'r broses o reoli risg yw nad yw'r cofrestrau'n cael eu hadolygu'n rheolaidd ac felly nid ydynt yn dod yn offeryn rheoli ystyrlon a dynamig. Ond, mae'r broses wedi'i chynnwys yn llawn yn fframwaith rheoli perfformiad y cyngor, a ddylai sicrhau nad yw hyn yn digwydd.

11 Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Deddf Llywodraeth Leol 2000